

PĀRSKATS PAR SAEIMAS KOMISIJU DARBU 2013.GADA ZIEMAS SESIJĀ

ĀRLIETU KOMISIJA

Saeimas Ārlietu komisijā ziemas sesijā centrālais notikums bija ikgadējās Saeimas ārpolitikas debātes. Tāpat komisija daudz laika veltīja likumprojekta sagatavošanai, ar kuru tika ratificēta Pārskatītā Eiropas Sociālā harta. To, vērtējot Saeimas Ārlietu komisijas darbu parlamenta ziemas sesijā, uzsver komisijas priekšsēdētājs Ojārs Kalniņš.

Raksturojot aizvadītās debātes par Latvijas ārpolitikas jautājumiem, O.Kalniņš norāda, ka šajā gadā debāšu galvenais temats bija tieši Eiropas Savienības (ES) jautājumi. Komisijas priekšsēdētājs 2013.gada Saeimas ārlietu debātes vērtē atzinīgi, tomēr uzsver, ka nākamgad varētu tikt mainīts Ārlietu ministrijas ziņojuma sagatavošanas process, paredzot lielāku Saeimas Ārlietu komisijas iesaisti. „Turpmāk pirms Ārlietu ministrijas ziņojuma apstiprināšanas valdībā par to varētu diskutēt Ārlietu komisijā, tādējādi komisijai būs iespēja aktīvāk iesaistīties ziņojuma sagatavošanā pirms debatēm Saeimā,” skaidro O.Kalniņš.

Gatavojoties ārpolitikas debatēm, Ārlietu komisija vairākkārt tikās ar ārlietu ekspertiem, lai diskutētu par ziņojumu un, vai Latvijā nepieciešama ārpolitikas ilgtermiņa stratēģija.

Kā nozīmīgu veikumu ziemas sesijā O.Kalniņš min Pārskatītās Eiropas Sociālās hartas ratificēšanu Saeimā. „Šis jautājums tika aktualizēts arī divos iepriekšējos Saeimas sasaukumos, tomēr darbs ir noslēgts tikai tagad. Un tas apliecina – ir paveikts nozīmīgs darbs, tostarp tiesību aktu pilnveidošanā,” uzsver komisijas priekšsēdētājs un skaidro, ka līdz ar Pārskatītās hartas ratificēšanu Latvija tajā minētās tiesības apņemas garantēt ne vien Latvijas pilsoņiem, bet arī 200 miljoniem pilsoņiem no valstīm, kuras parakstījušas Pārskatīto hartu.

Ziemas sesijā Ārlietu komisijas uzmanības centrā bija arī citi nozīmīgi jautājumi, tostarp situācija Ziemeļāfrikā, Tuvajos Austrumos un Gruzijā. „Gruzija ir attīstības sadarbības partnervalsts, tāpēc Latvija kā Eiropas Savienības un NATO dalībvalsts vienmēr ir atbalstījusi Gruzijas eiroatlantiskos centienus,” saka O.Kalniņš un pauž cerību, ka Gruzijas jaunā valdība un parlaments turpinās līdzšinējo ārpolitikas kursu. Komisijas priekšsēdētājs arī norāda, ka arī turpmāk situācijai Gruzijā uzmanība būs pievērsta ne tikai no Latvijas, bet arī ES un NATO.

Arvien nozīmīgāks ES dienaskārtībā kļuvis jautājums par divpusējām attiecībām ar Ķīnu, uzsver komisijas priekšsēdētājs, norādot, ka aizvadītajā sesijā NATO Parlamentārajā Asamblejā aktualizēts jautājums par nepieciešamību attīstīt NATO un Ķīnas divpusējās attiecības, kas ļautu veidot veiksmīgāku komunikāciju.

Sākot darbu pavasara sesijā, Ārlietu komisijas uzmanības centrā aizvien būs jautājums par ES ārpolitikas vīziju. „Zviedrijas ārlietu ministrs un Polijas ārlietu ministrs vada projektu ar mērķi izstrādāt Eiropas globālo stratēģiju nākamajiem gadiem. Ar kolēģiem Briselē esam diskutējuši, kas būtu nepieciešams, lai Eiropas Savienība varētu vienoties par kopīgu ārpolitikas vīziju, un par nepieciešamību uzlabot Eiropas Savienības ārlietu dienesta darbu, lai tas labāk kalpotu Eiropas Savienības interesēm,” uzsver O.Kalniņš.

BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija 2013.gada ziemas sesijā strādājusi 22 sēdēs, savukārt Nodokļu politikas apakškomisijai notikušas četras sēdes, bet Demogrāfijas lietu apakškomisijai – sešas sēdes.

„Būtiskākais no Saeimā pieņemtajiem likumiem, ko virzīja Budžeta komisija, ir likums, kas noteiks kārtību, kādā Latvija no nacionālās valūtas lata pāries uz Eiropas Savienības vienoto valūtu eiro,” atskatoties uz paveikto ziemas sesijā, akcentē Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs Jānis Reirs.

Lai Latvija būtu sagatavojusies eiro ieviešanai, šī gada janvāra beigās apstiprinātā eiro ieviešanas kārtība paredz vairākus posmus. Paredzēts, ka līdz ar eiro ieviešanu divas nedēļas apgrozībā vienlaicīgi būs gan lati, gan eiro. Šajā laikā maksāt varēs ar latiem, bet atlikums tiks izdots jau eiro, un tas būs viens no veidiem, kā notiks naudas maiņa.

Bezskaidras naudas norēķinos summas latos automātiski tiks konvertētas uz eiro. Savukārt, lai eiro ieviešana neietekmētu finanšu instrumentu nepārtrauktību, atsaucēs uz latiem tiks uzskatītas par atsaucēm uz eiro. Tas nozīmē, ka iedzīvotājiem nebūs jāiet uz banku un jāpārslēdz iepriekš noslēgtie līgumi.

Būtiski, ka latus pret eiro Latvijas Bankā varēs samainīt neierobežoti ilgi. Vietās, kur Latvijā vairs nav banku filiāļu, iedzīvotāji latu naudu trīs mēnešu laikā varēs mainīt Latvijas Pasta nodaļās. Komerbankās latus pret eiro mainīs sešus mēnešus, sākot ar eiro ieviešanas dienu.

Lai līdz 2014.gada 1.janvārim, kad Latvijā plānota pāreja uz eiro, komersantiem būtu iespēja pielāgoties jaunajai situācijai un pārveidot kases aparātus un kases sistēmu darbam ar eiro, trīs mēnešus pirms un sešus mēnešus pēc eiro ieviešanas cenas, kā arī summas čekos, kvītīs, pavadzīmēs tiks norādītas gan latos, gan eiro.

Kā vēl vienu būtisku šajā sesijā pieņemto likumu Budžeta komisijas priekšsēdētājs akcentē Fiskālās disciplīnas likumu, kas ilgtermiņā nodrošinās stingru valsts fiskālo disciplīnu. „Turpmāk budžeta sastādīšanā būs jāievēro precīkliskumu, un tas nozīmē, ka ekonomikas cikla augšupejas fāzē būs jāīsteno ierobežojoša, bet ekonomikas cikla lejupslīdes fāzē – ekonomikas attīstību stimulējoša fiskālā politika,” informē J.Reirs.

Likumā noteikti fiskālās politikas principi un nosacījumi, lai nodrošinātu sabalansētu budžetu, sekmētu ilgtspējīgu valsts attīstību un makroekonomisko stabilitāti un samazinātu ārējo faktoru negatīvo ietekmi uz tautsaimniecību.

„Pavasara sesijā Budžeta komisija turpinās strādāt ar iesāktajiem likumprojektiem, bet nozīmīgs darbs būs jāveic, grozot likumus, kas saistīti ar banku uzraudzību. Būs jāievieš vairākas regulas, jo plānots, ka banku uzraudzību pārņems Eiropas Centrālā Banka,” uzsver Budžeta komisijas priekšsēdētājs.

JURIDISKĀ KOMISIJA

Pilsonības likuma grozījumi, „ātro kredītu” ierobežošana un tiesu efektivitātes uzlabošana ir būtiskākie Juridiskās komisijas darba virzieni aizvadītajā Saeimas 2013.gada ziemas sesijā, atskatoties uz paveikto, norāda komisijas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere.

„Pēc piecpadsmit gadiem Pilsonības likums beidzot tiek būtiski pilnveidots, un pie tā jaunās redakcijas sesijas izskaņā ir noslēgusi darbu īpaši šim nolūkam izveidotā apakškomisija, tagad likumprojekts nodots pēdējai vērtīšanai Juridiskajā komisijā. Likuma grozījumi risina šajos gados radušos izaicinājumus, kas saistīti ar valstspiederīgo mobilitātes pieaugumu un aktuālajām emigrācijas tendencēm,” uzsver Juridiskās komisijas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere. Likuma grozījumi pieļauj dubulpilsonības izveidošanos ārvalstīs dzīvojošajiem un pilsonības saglabāšanu Latvijas trimdniekiem un viņu pēcnācējiem, kā arī pilsonības piešķiršanu latviešiem un līviem, kuru pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijā. Tāpat likuma grozījumi nosaka pilsonības piešķiršanu valstī dzimušu nepilsoņu bērniem, kā arī Latvijas pilsoņu bērniem, kas dzimuši ārvalstīs.

Kā nozīmīgu I.Lībiņa-Egnere min darbu pie tiesu darba efektivitātes pilnveidošanas, „lai tik tiešām sabiedrībai tiesa būtu ne vien pieejama, bet arī tiesas spriešana būtu laika ziņā efektīva un arī samērīga termiņos”. Šajā sesijā grozīts likums, piemaksas paredzot tikai tiem tiesnešiem, kuru profesionālā darbība kārtējā novērtēšanā būs novērtēta pozitīvi. Tādējādi tiek pārtraukta līdzšinējā prakse, ka tiesneši piemaksas saņem neatkarīgi no darba kvalitātes un balstoties vienīgi uz amatā nostrādāto gadu skaitu.

Savukārt trešajam lasījumam tiek gatavoti grozījumi likumā „Par tiesu varu”, kas paredz visiem tiesnešiem noteikt vienotu amata pildīšanas maksimālo vecumu — 70 gadus. Vienlaikus paredzēts noteikt, ka Tieslietu padome nevarēs pagarināt tiesnešu atrašanos amatā uz laiku līdz diviem gadiem, kā tas bijis līdz šim. Paredzēts arī publiskot atklātā tiesas sēdē pieņemtus tiesas spriedumus, publicējot tos internetā.

Reaģējot uz aktuālajām problēmām nebanku kreditēšanas jomā, deputāti izstrādājuši un Juridiskā komisija otrajā lasījumā atbalstījusi Civillikuma grozījumus nesamērīgi lielu līgumsodu ierobežošanai.

„Vēlamies pārtraukt praksi, ka par mazu kredītu beigu beigās ir bijis jāatmaksā daudz lielākas summas. Likuma grozījumi nosaka, ka līgumsodi nevar pieaugt neproporcionāli ātri, ka līgumsodu apmērs nevar būt lielāks par paša pamatparāda summu,” uzsver komisijas priekšsēdētājas biedre.

Lai Latvija varētu veiksmīgi startēt nākamajā OECD paplašināšanās kārtā, pilnveidotas iespējas juridiskajām personām piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekļus. Jaunais regulējums nosaka iespēju atdalīt procesu pret fizisko personu no procesa pret juridisko personu, tādējādi ļaujot piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekli uzņēmumam arī gadījumos, kad fiziskā persona vēl nav notiesāta. Grozījumi nepieciešami, jo daudzi noziedzīgi nodarījumi vides un nodokļu jomā tiek veikti juridisku personu interesēs, un labumu no tiem gūst uzņēmumu īpašnieki, pie atbildības tiek saukti vien to tehniskie izpildītāji — fiziskās personas.

Saeima steidzamības kārtā pieņēmusi arī likuma grozījumus, Latvijā kontrolējamo narkotisko un psihotropo vielu sarakstu aizstājot ar jaunāko psihoaktīvo vielu ķīmisko grupu pamatformulām. Tas darīts, lai ierobežotu veselībai kaitīgo tā dēvēto vīraku un „spice” augu maisījumu pārdošanu legālajā tirgū. Iepriekš kontrolējamo vielu saraksti vairākkārt papildināti ar jaunām aprītē nonākušām psihoaktīvām vielām, taču uz izmaiņām sarakstā strauji reaģē ražotāji, izveidojot un tirgū piedāvājot aizvien jaunus atvasinājumus.

Saeimas Juridiskajā komisijā strādā desmit deputāti. Komisija ir izveidojusi divas apakškomisijas – Pilsonības likuma grozījumu apakškomisiju un Tiesu politikas apakškomisiju.

CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA

Saeima aizvadītajā sesijā galīgajā lasījumā pieņēma Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sagatavotos grozījumus Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā, lai nodrošinātu televīzijas programmu zemes apraidi ciparu formātā no 2014.gada 1.janvāra, nodalītu skatītājiem bez maksas pieejamo televīzijas programmu raidīšanu no maksas televīzijas programmu apraides un precizētu maksas televīzijas pakalpojuma sniedzēja pienākumus un darbības ierobežojumus.

Lai atjaunotu vēsturisko taisnīgumu un padomju okupācijas laikā psihiatriskajās slimnīcās bez tiesas spriedumiem nepamatoti ievietoto cilvēku godu un cieņu, kā arī likvidētu šiem cilvēkiem radītās nelabvēlīgās tiesiskās sekas, komisija izstrādāja un iesniedza Saeimā likumprojektu „Par Latvijas PSR un PSRS psihiatriskajās ārstniecības iestādēs nepamatoti ievietotajām personām”. Likumprojektā noteikta arī kārtība, kā iedzīvotāji varēs pārsūdzēt prokuratūras lēmumu. Šādos gadījumos atzinumu izvērtēs ģenerālprokurors, un, ja persona būs neapmierināta, tā ģenerālprokurora lēmumu varēs pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa noteiktajā kārtībā.

Komisijas deputāti ziemas sesijā diskutēja par Otrajā pasaules karā mobilizēto personu statusa likumprojektu, norādot, ka tas vēl rūpīgi jāvērtē, un lūdzot pirms likumprojekta izskatīšanas atbildīgo ministriju, vēsturnieku un kara veterānu organizāciju atzinumus.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas deputāti aizvadītajā sesijā iepazinās ar Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) koncepciju par jauna Latvijas sabiedriskā elektroniskā medija izveidi. „Vienots sabiedriskais medijs ir jāveido, balstoties uz stingriem pamatiem un pēc skaidriem principiem. Sabiedriskā medija izveidošanas koncepcijā ieguldīts liels darbs, tomēr vairākas tās daļas rada neizpratni un liek uzdot jautājumus,” uzsvēra komisijas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Tāpat komisijas deputāti diskutēja par mediju telpas attīstības iespējām, par situāciju Valsts sociālās aprūpes centros pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, iepazinās ar informāciju par dažādiem Eiropas Cilvēktiesību tiesā pērn pieņemtajiem nolēmumiem lietās par sūdzībām no Latvijas, kā arī ziņojumu par bērnu stāvokli Latvijā un pasākumiem, kas veikti bērna tiesību nodrošināšanai, kas jāiesniedz Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērnu tiesību komitejai.

IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA

„Aizvadītajā Saeimas sesijā strādājām pie steidzamiem grozījumiem likumos izglītības, kultūras un zinātnes jomā,” informē Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētāja Ina Druvieta, akcentējot grozījumus Dziesmu un deju svētku likumā, Bibliotēku likumā, Latvijas Nacionālās operas likumā, kas nodrošināja Latvijas kultūras iestāžu darbības nepārtrauktību un atbilstību labas pārvaldības principiem.

Ziemas sesijā Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas uzmanības lokā visvairāk bija augstākās izglītības un zinātnes attīstības jautājumi.

„Tā kā joprojām nav nodrošināts nepieciešamais finansējums Latvijas zinātnes pēctecības un izaugsmes nodrošināšanai, pēc komisijas iniciatīvas tika sagatavots iesniegums Ministru kabinetam par nepieciešamību piešķirt papildu līdzekļus zinātnes attīstības nodrošināšanai jau šogad,” informēja I.Druvieta.

Tāpat tika veikti divi nozīmīgi grozījumi Zinātniskās darbības likumā, ko Saeima pieņēma trešajā lasījumā. „Pirmais saistīts ar zinātnisko institūtu statusu un otrs ar izgudrotāju mantisko tiesību aizsardzību. Ir ļoti svarīgi, lai mūsu izgudrotāji saņemtu pienācīgu atlīdzību par veikto darbu, par to lai viņu idejas tiktu patentētas un tas nodrošinātu gan zinātnes finansējuma pieaugumu, gan arī zinātnieku prestižu sabiedrībā,” uzsvēra I.Druvieta.

Savukārt augstākās izglītības jomā pēc komisijas iniciatīvas Saeima galīgajā lasījumā pieņēma grozījums Augstskolu likumā, kas nodrošināja studiju programmu akreditācijas termiņu pagarināšanu, lai studenti varētu saņemt valsts atzītus diplomus.

Tāpat komisija Saeimā rīkoja plašu konferenci „Augstākā izglītība: status quo un nākotnes perspektīvas”. „Šajā konferencē gan augstskolu profesūra, gan zinātnisko institūtu vadība, gan studenti, gan Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvji sprieda par neatliekamajiem darbiem augstākās izglītības pilnveidē un nāca pie atziņas, ka tikai, ievērojot atklātības principu un solidaritātes principu, ir iespējams nodrošināt mūsu augstākās izglītības konkurētspēju,” akcentē komisijas priekšsēdētāja.

„Komisijai ir bijušas divas izbraukuma sēdes. Viena notika Latvijas Zinātņu akadēmijā pēc Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības ierosinājuma, kurā zinātnieki vērsa uzmanību uz to, ka joprojām nav saņemts nepieciešamais finansējums valsts pētījumu programmās, zinātnieku saņemtā atlīdzība par darbu ir zema un mums draud zinātnieku, it īpaši jauno zinātnieku, emigrācija vai arī nodarbes maiņa. Tas ir nepieļaujami un tieši tādēļ Saeimas komisija vairākas reizes ir pievērsusi uzmanību tieši šiem zinātnes finansējuma jautājumiem,” skaidro I.Druvieta.

Otra Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas izbraukuma sēde bija Vāgnera zālē. „Vāgnera zāle ir ar vēsturisku nozīmi Latvijai. Ne tikai tāpēc, ka tajā atradās pirmais teātris, bet arī tādēļ, ka tā saistās ar Riharda Vāgnera gaitām Rīgā,” uzsver I. Druvieta, akcentējot, ka šogad svinot Riharda Vāgnera jubileju, ir ļoti svarīgi apzināties, ka Rīgas centrā atrodas ēka, kas pašreiz netiek izmantota kultūras vajadzībām, taču tai ir liels izmantošanas potenciāls gan kultūras, gan izglītības, gan arī tūrisma industrijā. „Tieši tādēļ kopīgi ar Kultūras ministriju, piedaloties arī Vācijas vēstniecības pārstāvjiem un kultūras darbinieku iniciatīvas grupai, spriedām par iespēju šo vēsturisko ēku atjaunot – gan par to, cik līdzekļu būtu nepieciešami restaurācijai, gan arī par šīs ēkas turpmāko izmantošanu,” informēja komisijas priekšsēdētāja.

Komisijas priekšsēdētāja akcentē arī darbu pie grozījumiem Autortiesību likumā. „Šis darbs pašreiz ir finiša taisnē – nākamajā sesijā pašā sākumā mēs plānojam pieņemt šos likuma grozījumus trešajā galīgajā lasījumā. Līdz ar to mēs būsīm novērsuši situācijas, kad nelielu veikalu, biroju īpašniekiem, taksometru šoferiem, sabiedriskā autotransporta vadītājiem būtu jāmaksā neadekvātas summas par tiesībām klausīties radio pārraides. Šajos likuma grozījumos mēs esam precizējuši publiskā izpildījuma definīciju, kā arī kritērijus saprātīgu tarifu noteikšanai,” sacīja I.Druvieta.

AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA

Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija ziemas sesijā noslēdza darbu pie grozījumiem likumā „Par policiju”, kas paredz policijas darbiniekiem iespējas kontrolpirkumos plašāk iesaistīt nepilngadīgos. Grozījumi, ko Saeima pieņēmusi galīgajā lasījumā, paredz, ka Ministru kabinetam jānosaka kārtība, kā kontrolpirkums izdarāms un kas policistiem jāievēro, iesaistot kontrolpirkumos nepilngadīgos. Pieņemtie likuma grozījumi ir daļa no likumprojektu paketes, kas paredz mazināt alkohola patēriņu jauniešu vidū.

Aizvadītajā sesijā komisijas deputāti sagatavoja izskatīšanai Saeimā trešajā lasījumā likumprojektu „Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli”, kas valsts apdraudējuma gadījumā paredz nepieciešamo rīcību, lai nodrošinātu nacionālo drošību. Tāpat komisija noslēdza darbu pie grozījumiem Nacionālās drošības likumā, kas nodrošinās valsts augstāko amatpersonu un institūciju efektīvu rīcību valsts apdraudējuma gadījumā, kā arī grozījumiem Civilās aizsardzības likumā, kas nodrošinās valsts institūciju efektīvu rīcību katastrofu gadījumā, lai tās spētu aizsargāt iedzīvotājus un teritoriju no apdraudējuma situācijas vai tās sekām.

Komisija konceptuāli atbalstīja grozījumus Latvijas Republikas valsts robežas likumā, kas paredz Valsts robežsardzei jaunu pienākumu – reģistrēt transportlīdzekļus rindā pie valsts ārējās sauszemes robežas, kā arī grozījumus Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā, kas paredz noteikt arī citu personu atbildību par ugunsdrošību objektā, precizēt fizisko personu pienākumus ugunsdrošības jomā, kā arī pilnveidot regulējumu sadarbībai ar kaimiņvalstu dienestiem.

Savukārt izskatīšanai Saeimā otrajā lasījumā Aizsardzības komisija atbalstīja grozījumus ledzīvotāju reģistra likumā, kas papildinās ledzīvotāju reģistrā iekļaujamo ziņu apjomu - turpmāk ierakstīs arī ziņas par personai noteiktajiem rīcībspējas ierobežojumiem, dzimtas uzvārda vēsturisko formu un citas valodas personvārda oriģinālformu, kā arī ziņas par valsts valodas prasmes līmeni apliecināšu dokumentu.

Līdzās darbam ar izmaiņām likumos komisijas deputāti atbalstīja lēmuma projektu par Jāņa Maižiša iecelšanu Satversmes aizsardzības biroja (SAB) direktora amatā izskatīšanai Saeimā, kā arī iztaujāja J.Maizīti par plānotajām iecerēm SAB darbā. Tāpat deputāti komisijas deputāti tikās ar Ungārijas aizsardzības ministru, analizēja satiksmes drošību uz Latvijas ceļiem, ar to saistītās problēmas un iespējamus risinājumus, kā arī piedalījās gadskārtējā virsprokuroru sanāksmē, kur noklausījās ģenerālprokurora ziņojumu par 2012.gada darba rezultātiem, tostarp noziedzības stāvokli, tendencēm, izmeklēšanas kvalitāti raksturojošiem datiem, kadru un izglītības politiku, kā arī par citām prokuratūras darba aktualitātēm.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija ir viena no lielākajām Saeimas komisijām — tajā strādā 13 deputāti. Tās pārraudzībā ir nacionālās drošības, valsts aizsardzības, iekšlietu, tieslietu un korupcijas novēršanas jomas. Komisija ir izveidojusi divas apakškomisijas — Korupcijas novēršanas apakškomisiju un Operatīvās darbības likuma pilnveidošanas apakškomisiju.

VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA

Ziemas sesijā Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija strādāja 23 komisijas sēdēs.

Lai lēmumu pieņemšanas procesā pašvaldībās novērstu iespējamus korupcijas riskus, kā arī nodalītu lēmējvaru no izpildvaras, Saeimā galīgajā lasījumā pieņēma Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas virzītos grozījumus likumā „Par pašvaldībām”. Tādējādi no šī gada 1.jūlija pašvaldību deputāti vairs nevarēs ieņemt pašvaldības izpilddirektora vietnieka, kā arī pagasta vai pilsētas pārvaldes vadītāja un viņa vietnieka amatus. Tāpat grozījumi pašvaldībās paredz atklātas balsošanas procedūru par visiem jautājumiem.

Savukārt, lai nodrošinātu profesionālu un efektīvu pašvaldības iedzīvotāju pārstāvniecību novada domē, galīgajā lasījumā Saeimā pieņēma komisijas virzītos grozījumus Republikas pilsētas domes un novada

domes vēlēšanu likumā, nosakot, ka tajās pašvaldībās, kuru administratīvajā teritorijā vēlēšanu izsludināšanas dienā ir reģistrējušies ne vairāk kā 5000 iedzīvotāju, pašreizējo 13 deputātu vietā būs jāievēl deviņi deputāti.

Valsts pārvaldes un pašvaldību komisija turpināja darbu arī pie grozījumiem Vietējo pašvaldību referendumu likumā, kas noteiks pašvaldību referendumu ierosināšanas un norises kārtību. Jaunais regulējums nepieciešams, lai nodrošinātu iespēju iedzīvotājiem piedalīties jautājumu lemšanā pašvaldībās un ietekmēt domes darbību vietējo iedzīvotāju interesēs. Likumprojekts pašvaldības iedzīvotājiem paredz arī tiesības atlaist pašvaldības domi, ja tā nerīkojas atbilstoši iedzīvotāju interesēm un ir zaudējusi vēlētāju uzticību.

Paredzēts, ka parakstīties par referendumu ierosināšanu varēs klātienē vai elektroniski portālā „latvija.lv”. Plānots, ka parakstu vākšana referendumu ierosināšanai ilgs 30 dienas un iedzīvotāju paraksti būs notariāli jāapstiprina. Savukārt elektronisku parakstu vākšanu paredzēts ieviest no 2015.gada 1.janvāra.

Otrajā lasījumā Saeimā pieņēma komisijas virzītos grozījumus Arhīvu likumā, kas paredz paplašināt to personu loku, kurām būs tiesības pētījumu ietvaros izmantot arhīvos esošos ierobežotas pieejamības dokumentus, tostarp izmeklēšanas lietas. Savai pētnieciskajai darbībai šādus dokumentus varēs pieprasīt studenti, arhīvu, bibliotēku, muzeju vai zinātnisko institūciju darbinieki.

Lai atvieglotu balsošanas kārtību ārvalstīs dienotiem karavīriem arī EP vēlēšanās, aizvadītajā sesijā komisija strādāja pie grozījumiem Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanu likumā. Tie paredz noteikt atsevišķu, vienkāršotu balsošanas kārtību karavīriem, kas dos iespēju arī EP vēlēšanās balsot starptautiskajās misijās.

Patlaban balsošanas kārtība starptautiskajās misijās nav pietiekami efektīva, jo liels daudzums karavīru pasu ir jānogādā tuvākajā Latvijas diplomātiskajā pārstāvniecībā un formalitāšu kārtošana atrauj karavīrus no dienesta pienākumu veikšanas.

Ziemas sesijā Valsts pārvaldes un pašvaldību komisija strādāja arī pie grozījumiem likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, lai paplašinātu valsts amatpersonu deklarācijā obligāti norādāmās informācijas apjomu. Saeima likuma grozījumus atbalstījusi pirmajā lasījumā.

Deklarācijā turpmāk būs jānorāda, ka amatpersona ir patiesais labuma guvējs no citai personai piederošām vai pārvaldīšanā nodotām kapitāla daļām, akcijām un finanšu instrumentiem neatkarīgi no gūtā labuma, īpašuma vai darījuma apmēra.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai izveidotas arī divas apakškomisijas — Nacionālā attīstības plāna izstrādes un ieviešanas uzraudzības apakškomisija un Mājokļu jautājumu apakškomisija.

TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai ir izdevies panākt ļoti būtisku progresu, strādājot pie Būvniecības likuma uzlabojumiem, kurus Saeima ir atbalstījusi otrajā lasījumā, aizvadītās ziemas sesijas vienu no galvenajiem darbiem nosauc komisijas priekšsēdētājs Vjačeslavs Dombrovskis.

„Apjomīgās izmaiņas padarīs būvniecības procesu skaidrāku un prognozējamāku, kas būvniekiem un investoriem dos daudz lielāku pārliecību par būvniecības termiņiem. Jaunais regulējums mazinās būvatļaujas izsniegšanas administratīvo slogu un izmainīs to apstrīdēšanas kārtību, kā arī nodrošinās iedzīvotājiem efektīvāku iespēju piedalīties sabiedriskajā apspriešanā, kas turpmāk notiks teritorijas detālplānojuma izstrādes laikā. Jaunā informācijas sistēma ļaus iedzīvotājiem kopš būvniecības ieceres iesniegšanas brīža zināt - kas, kur un kad tiek plānots būvēt visā Latvijas teritorijā,” uzsver V.Dombrovskis, norādot, ka pie Būvniecības likuma izmaiņām komisija aktīvi strādās arī nākamajā sesijā.

Komisijas deputāti ziemas sesijā diskutēja par elektroenerģijas cenu pieauguma ietekmi uz tautsaimniecību, vēršot uzmanību, ka tuvāko gadu laikā nedrīkst pieļaut elektrības sadārdzinājumu.

Komisijas uzmanības lokā šajā sesijā bija arī izmaiņas aizsargjoslu regulējumā, kas paredz mežu īpašniekiem piešķirt tiesības prasīt elektrolīniju īpašniekiem atpirt nocirstos kokus un kas faktiski nozīmētu elektroenerģijas cenu pieaugumu patērētājiem, akcentē komisijas priekšsēdētājs. Gatavojot likuma grozījumus otrreizējai caurlūkošanai, komisija lēma, ka darba grupai aprīļa sākumā jānāk klajā ar risinājumu strīdīgajām Aizsargjoslu likuma normām.

Komisijas priekšsēdētājs norāda, ka deputāti noslēdza darbu pie grozījumiem Pasta likumā, ko Saeima pieņēma galīgajā lasījumā un kas paredz jaunu sistēmu, kā nodrošināt vienādas cenas visiem pasta saņēmējiem. Likums papildināts ar jaunu normu, nosakot, ka adresāts varēs pieprasīt pasta komersantam informēt par sūtījuma saņemšanu, izmantojot noteiktus elektronisko sakaru līdzekļus, piemēram, e-pastu vai īsziņu. Tādējādi rakstveida informatīvais paziņojums papīra formā par sūtījuma saņemšanu adresātam nebūs jāpiegādā.

Tāpat Medību likuma un Zvejniecības likuma grozījumi arī ir vieni no būtiskākajiem likumprojektiem, ar kuriem komisija strādāja aizvadītajā sesijā un par kuriem ir būtiskas domstarpības starp iesaistītajām pusēm, norāda V.Dombrovskis.

Kā galvenos darbus nākamajā sesijā komisijas priekšsēdētājs izceļ iespējamās izmaiņas fizisko un juridisko personu maksātspējas procesā, kā arī Būvniecības likuma grozījumu sagatavošanu trešajam lasījumam. „Atklāts gan paliek jautājums, kā pilnveidot būvnieku sertificēšanas sistēmu, jo līdz šim ir bijušas diskusijas, vai ir vērts šo speciālistu sertifikāciju aizvietot ar uzņēmumu sertifikāciju, kā tas notiek, piemēram, Beļģijā,” informē V.Dombrovskis.

Saeima aizvadītajā sesijā galīgajā lasījumā pieņēma komisijas sagatavotos grozījumus likumā „Par piesārņojumu”, kas nosaka stingrākas prasības piesārņojošo darbību atļaujām, kā arī atskaitēm par atļauju nosacījumu ievērošanu.

Komisija arī noslēdza darbu pie grozījumiem vairākos likumos, kas paredz īpašu nodokļu piemērošanu speciālajās ekonomiskajās zonās pagarināt līdz 2035.gada beigām, kā arī izskatīšanai Saeimā trešajā lasījumā atbalstīja likumprojektu, kas paredz jaunu kompensāciju piešķiršanas kārtību par saimnieciskās darbības ierobežojumiem valsts un pašvaldību izveidotajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija ir viena no lielākajām Saeimas komisijām — tajā strādā 13 deputāti. Tās pārraudzībā ir četru ministriju darbs — Satiksmes ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Zemkopības ministrijas, Vides un reģionālās attīstības ministrijas. Komisija ir izveidojusi divas apakškomisijas — Inovāciju un zinātnes apakškomisiju un Vides apakškomisiju.

SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA

Šoziem, sekojot aktualitātēm sociālajā jomā, Sociālo un darba lietu komisijas deputāti ir pievērsušies vairākām problēmām, kurām risinājumus meklēs kopīgi ar nozaru ministrijām un lietpratējiem, atskatoties uz komisijas darbu aizvadītajā 2013.gada ziemas sesijā, norāda tās priekšsēdētāja Aija Barča.

„Kā būtisku problēmu redzam joprojām lielo bērnu skaitu, kas spiesti dzīvot bērnunamos, nevis ģimeniskā vidē. Analizējot iemeslus, saskatām ačgārnības finansēšanas sistēmā. Pašvaldībām ir izdevīgāk, ja bērns ir pilnā valsts apgādībā iestādē, nevis aizbildnībā, kur pašvaldībai jāpiedalās ar savu naudu. Bērnu namos ir aptuveni piektā daļa bez vecāku gādības palikušo bērnu, bet šīs 44 iestādes apēd lielāko daļu no šiem mērķiem atvēlētajiem līdzekļiem, finansējums uz vienu bērnu ir ap 500 latiem. Tajā

pašā laikā aizbildņi mēnesī saņem tikai 70 latus, nereti balansējot uz nabadzības robežas,” uzsver A.Barča.

„Arī audžuģimenes nav daudz labākā situācijā, tādēļ komisija aicina vērtēt, vai audžuvecākiem bērnu audzināšanu nevar pielīdzināt nodarbinātības periodam, no valsts budžeta veicot par viņiem sociālās apdrošināšanas iemaksas. Arī nozares ministrijai un speciālistiem esam lūguši izstrādāt konkrētus priekšlikumus, lai pēc iespējas vairāk bērniem dotu iespēju uzaugt ģimeniskā vidē,” atzīst komisijas priekšsēdētāja.

Būtiska tēma, kas ir arī sabiedrības uzmanības lokā, ir situācija garīgās veselības jomā. Komisijas priekšsēdētāja norāda, ka deputāti aizvadītajā sesijā vērtēja Veselības ministrijas plānus sabiedrības garīgās veselības uzlabošanai, un puda gandarījumu par iniciatīvām, kas vērstas uz stacionārai palīdzībai alternatīvu aprūpes formu ieviešanu. „Vienlaikus esam norūpējušies, ka daudzi no steidzami nepieciešamajiem uzlabojumiem iecerēti tikai pēc vairākiem gadiem. Satraucoši ir arī psihoneiroloģisko slimnīcu lielle parādi, kas sasniedz gandrīz 30 miljonus latu. Ja slimnīcas nespēs tos maksāt, atbildības nasta atkal gulšies uz valsts pleciem,” pauž komisijas vadītāja.

Deputāti sekoja arī situācijai Sociālās integrācijas valsts aģentūrā, kura ilgstoši bija spiesta strādāt bez vadības. Komisijas vadītāja norāda, ka svarīgākais šajā situācijā ir nodrošināt klientiem pakalpojumu pieejamību, tādēļ deputāti lūdza Labklājības ministrijai ziņot par katru gadījumu, kad, balstoties uz Valsts kontroles atzinumu, aģentūrā tiek pārtraukta kāda pakalpojuma sniegšana un kas to klientiem nodrošinās turpmāk.

Atskatoties uz komisijas darbu likumdošanas jomā, A.Barča kā ļoti būtisku min darbu pie brīvprātīgā darba tiesiskā regulējuma. „Brīvprātīgais darbs likumos regulēts fragmentāri, un tas rada problēmas gan nevalstiskajām organizācijām, gan valstij. Esam izveidojuši darba grupu, kas strādās pie jauna un visaptveroša brīvprātīgā darba tiesiskā regulējuma. Lielākais izaicinājums – radīt nebirokrātisku sistēmu, kas vienlaikus nodrošinās brīvprātīgā darba uzskaiti, mazinās nelegālās nodarbinātības riskus, sakārtos darba drošības un brīvprātīgo civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas jautājumus. Esmu pārliecināta, ka darba grupa komisijas sekretāres Initas Bišofas vadībā labi tiks galā ar šo uzdevumu,” atzīst komisijas priekšsēdētāja.

Plašas diskusijas komisijā raisīja priekšlikumi stingrākiem tabakas pieejamības un lietošanas ierobežojumiem. „Komisija ir atbalstījusi ierosinājumu aizliegt cigarešu tirdzniecību personām, kas jaunākas par 21 gadu. Smēķētāju īpatsvars jauniešu vidū diemžēl būtiski nesamazinās, un nepašaubāmi ir nepieciešami stingri soļi, lai pēc iespējas izskaustu šo nāvējošo ieradumu. Vienlaikus labi apzināties, ka aizliegumi vieni paši neko neatrisinās. Ļoti rūpīgi jāvērtē priekšlikumi, kas aizskar indivīdu tiesības uz privāto dzīvi un izvēles brīvību – vai aizliegums smēķēt privātā teritorijā arī tad, ja tas nevienam netraucē, ir konstitucionāli pamatots? Tabakas ierobežošanas likuma grozījumiem esam saņēmuši daudz visai radikālu priekšlikumu, un var prognozēt, ka tie būs plašu diskusiju objekts arī nākamajā sesijā,” uzskata A.Bača.

Galīgajā lasījumā šajā sesijā Saeima pieņēmusi komisijas sagatavotos grozījumus Pacientu tiesību likumā, kas paredz policijai un atsevišķām valsts iestādēm tiesības ar informācijas sistēmu starpniecību iegūt nepilngadīgas personas ģimenes ārsta vai pediatra kontaktinformāciju. Operatīva piekļuve šādai informācijai nepieciešama nepilngadīgas personas interesēs, piemēram, lai nodrošinātu aizturētas nepilngadīgas personas tiesības uz speciālista klātbūtni pārrunās ar viņu, vai arī nodrošinātu apstākļus bērna īpašo vajadzību apmierināšanai.

MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija ziemas sesijā turpināja skatīt iedzīvotāju iesniegtos kolektīvos iesniegumus — par atbildības noteikšanu par Saeimas deputātu zvēresta (svinīgā solījuma) pārkāpumiem, hepatīta C ārstēšanai nepieciešamo medikamentu valsts kompensāciju paaugstināšanu un sodīšanu par tiem ar fotoradariem fiksētajiem braukšanas ātruma pārkāpumiem, kas pārsniedz 15 km/h.

Ziemas sesijā komisija skatījusi arī vienu Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpuma lietu. Deputātam Dāvim Staltam nolemts izteikt mutvārdu brīdinājumu par Saeimas deputātu ētikas kodeksa 7.panta pārkāpumu.

Tāpat komisija izskatījusi divas administratīvās lietas un sagatavoja lēmuma projektus par deputātu Riharda Eigima un Ingmāra Čaklā saukšanu pie administratīvās atbildības, ko Saeima ir atbalstījusi.

Aizvadītajā sesijā Mandātu, ētika un iesniegumu komisija arī izskatīja vairākus privātpersonu un juridisko personu iesniegumus, kā arī iepazinās ar ikmēneša informāciju par Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja saņemtajiem iesniegumiem un informāciju par Saeimas Apmeklētāju un informācijas centra darbu.

Ar ikmēneša Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas pārskatiem par saņemtajiem iesniegumiem Saeimā var iepazīties komisijas mājas lapā <http://mandati.saeima.lv> sadaļā Pārskati.

PIEPRASĪJUMU KOMISIJA

Ziemas sesijā Pieprasījumu komisija sanāca uz 10 sēdēm.

Komisijas redzeslokā arī ziemas sesijā bija Ķemeru viesnīcas stāvoklis, tās saglabāšanas iespējas pārrunājot gan ar ekonomikas ministru Danielu Pavļutu, gan Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas pārstāvjiem. Komisijas deputāti izveidoja Ķemeru viesnīcas darba grupu, kuras mērķis ir mērķis saglabāt valsts nozīmes kultūras pieminekli „Ķemeru viesnīca” un risināt kūrorta nozares attīstības problēmas valstī.

Pieprasījumu komisijas deputāti, pārrunājot Latvijas Valsts iestāžu, pašvaldību, uzņēmumu un finanšu darbinieku arodbiedrības aktualizēto jautājumu par nevienlīdzības novēršanu valsts pārvaldē, vienojās nosūtīt vēstuli Ministru kabinetam, lūdzot paātrināt jautājuma par valsts darbinieku atalgojuma izlīdzināšanu risināšanu.

Tāpat Pieprasījumu komisija ar Ekonomikas ministrijas pārstāvjiem sprieda par rīcības plānu elektrības cenu pieauguma novēršanai no 2015. līdz 2020.gadam. Komisijas deputāti nosūtīja vēstuli Ministru kabinetam, aicinot valdību paātrināt normatīvo aktu grozījumu izskatīšanu un pieņemšanu, kas saistīti ar rīcības plānā paredzētajiem pasākumiem elektroenerģijas kopējās cenas pieauguma risku ierobežošanai

Savukārt, lai aizsargātu pasta sūtījumu aizsardzībai no nevēlamiem neadresētās reklāmas materiāliem, komisijas deputāti nolēma rakstīt vēstuli Ekonomikas ministrijai ar lūgumu rast šai problēmai risinājumu pēc iespējas ātrāk.

Pieprasījumu komisija ziemas sesijā diskutēja arī par mūsu valsts pārstāvju darbību Eiropas Savienības struktūrās, Izglītības un zinātnes ministrijas īstenoto pasākumu plānu nepieciešamo reformu ieviešanai augstākajā izglītībā un zinātnē un par piešķirto finansējumu zinātnei. Komisijas redzeslokā bija arī jautājums par plānoto zemju pārpirkšanu no privātajiem īpašniekiem Saldus novada Zvārdes poligonā, kā arī plānotie pasākumi, lai uzlabotu Valsts kontroles sadarbību ar Ģenerālprokuratūru, virzot tālākai izskatīšanai prokuratūrā Valsts kontroles konstatētos valsts iestāžu pārkāpumus.

Saeimas Pieprasījumu komisijā strādā 25 deputāti.

PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA

Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisija ziemas sesijā skatīja Valsts kontroles (VK) veikto revīziju rezultātus ministrijās un to padotības iestādēs, kā arī atsevišķās pašvaldībās un to kapitālsabiedrībās.

Komisijas deputāti tikās ar Valsts kontroliera amatam izvirzītajiem kandidātiem, kā arī diskutēja par nebanku kreditēšanas problēmām Latvijā, Eiropas Savienības fondu apguves riskiem un kapitālsabiedrību pārvaldības reformu.

Tāpat komisijā tika aktualizēts jautājums par Valsts kontroles iesniegto revīziju materiālu virzību ģenerālprokuratūrā, tajā skaitā apzinātas minēto iestāžu sadarbības iespējas un iezīmēti turpmāk veicamie pasākumi.

Komisijas dienaskārtībā aizvadītajā sesijā bija arī Saeimas budžeta izvērtēšana un gada pārskata revīzijas veikšanas uzraudzība.

Publisko izdevumu un revīzijas komisijā strādā 20 deputāti.

NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA

Saeimas Nacionālās drošības komisija 2013.gada ziemas sesijā, veicot valsts drošības iestāžu parlamentāro kontroli, turpināja uzraudzīt, uzklaustīt un analizēt valsts drošības iestādēm likumos deleģēto uzdevumu izpildi. Tostarp komisija analizēja Ģenerālprokuratūras 2012.gadā veikto pārbaužu valsts drošības iestādēs un operatīvās darbības subjektu iestādēs rezultātus, konstatētos trūkumus un nepilnības, kā arī vērtēja pārkāpumu novēršanai veiktos pasākumus.

Komisijas deputātiem tiekoties ar Satversmes aizsardzības biroja (SAB) pārstāvjiem, tika uzklausti un analizēti SAB komentāri saistībā ar 2013.gada 14.februārī pieņemto likumu „Grozījumi Zinātniskās darbības likumā”, kurā tika veiktas aktuālas un nepieciešamas izmaiņas, lai sekmētu zinātniskās darbības rezultātā radīto izugdrojumu tiesisko aizsardzību un kurš tika atdots Saeimai otrreizējai caurlūkošanai.

Aizvadītajā sesijā Nacionālās drošības komisija arī izskatīja un nodeva Saeimai Ministru prezidenta ziņojumu par Latvijas nacionālo drošību.

Tāpat aizvadītās sesijas laikā tika aktualizēts jautājums par Latvijas gāzes tirgus liberalizāciju, situācija saistībā ar dzelzceļa kravu pārvadājumiem Latvijā, un citi Latvijas tautsaimniecības jautājumi.

Savukārt kopsēdē ar Saeimas Pilsonības likuma grozījumu apakškomisiju tika diskutēts par dubulpilsonības nosacījumu iekļaušanu likumprojektā „Grozījumi Pilsonības likumā”.

Komisijas redzeslokā bija esošā drošības situācija valstī un aktuālie jautājumi valsts un sabiedrības drošības jomā, tostarp komisija analizēja arī 16.marta notikumus.

SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS KOMISIJA

Rudenī aizsāktā darba pie Latvijas kultūras kanona atjaunošanas un iedzīvināšanas koncepcijas turpināšana bija Saeimas Sabiedrības saliedētības komisijas prioritāte Saeimas ziemas sesijā. Tāpat komisija uzmanību veltīja aicinājuma par 16.martu un 9.maiju izstrādei un pieņemšanai. To, vērtējot Sabiedrības saliedētības komisijas paveikto 2013.gada ziemas sesijā, uzsver komisijas priekšsēdētājs Ilmārs Latkovskis.

„Darba pie kultūras kanona pavirzīšanos uz priekšu uzskatu par pašu būtiskāko soli, ja uz sabiedrības saliedētību raugāties no mērķtiecīga darba un tālākas perspektīvas viedokļa. Daudzi to negrib saprast, bet tas nemaina manu pārliecību. Kultūra ir ļoti būtisks sabiedrības saliedētības faktors,” saka I.Latkovskis.

Ziemas sesijā komisija izstrādāja virkni priekšlikumus Kultūras ministrijai (KM) Latvijas kultūras kanona koncepcijas veidošanai, kā arī tikās ar kultūras ministri Žanetu Jaunzemi-Grendi un KM pārstāvjiem, lai diskutētu par KM sagatavotajiem priekšlikumiem Latvijas kultūras kanona papildināšanai un iedzīvināšanai.

Ziemas sesijā komisijas darbakārtībā bija arī jautājums par aicinājuma par 16.martu un 9.maiju pieņemšanu, lai aicinātu sabiedrību, politiķus, plašsaziņas līdzekļus un pasākumu organizatorus ar sapratni un bez provokācijām izturēties pret kritušo karavīru godināšanu pasākumos, kuri sabiedrībā raisījuši lielu spriedzi. „Aicinājumam bija daudz pretinieku, jo tas ir neērts tiem, kuri vēsturiskos datumus grib izmantot konfliktiem. Atsevišķi politiķi centās pat diskreditēt tāda aicinājuma būtību. Esmu pretējos uzskatos – ir jādodomā par aicinājuma pilnveidošanu,” norāda komisijas priekšsēdētājs.

Aizvadītajā sesijā komisija aktualizēja nepilsoņu jautājumu un darbu atsāka komisijas naturalizācijas jautājumu darba grupa, kuras mērķis ir izstrādāt priekšlikumus izmaiņām naturalizācijas kārtībā, norāda I.Latkovskis, atzīmējot, ka pavasara sesijā sagaidāmi jau konkrēti darba rezultāti.

Pavasara sesijā Sabiedrības saliedētības komisija turpinās darbu pie konferences „Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai” organizēšanas. „Tam, ka konference notiks Saeimā, ir būtiska simboliska un arī praktiska nozīme,” uzsver komisijas priekšsēdētājs un pauž gandarījumu, ka panākta vienošanās ar Kultūras ministriju par sadarbību diasporas konferences organizēšanā.

Sabiedrības saliedētības komisija tika izveidota uz līdzšinējās Pilsonības likuma izpildes komisijas bāzes un darbojas kopš šī gada aprīļa. Komisijas mērķis ir veicināt sabiedrības saliedētību un pārvarēt etnisko sašķeltību, un tās galvenie uzdevumi ir veikt analīzi par līdzšinējo integrācijas politiku Latvijā un, iesaistot plašsaziņas līdzekļus un sabiedriskās organizācijas, rosināt kvalitatīvi jaunu dialogu par nacionālo vienotību un saliedētību.

Ziemas sesijā notikušas 11 komisijas sēdes.

Sabiedrības saliedētības komisijā strādā 17 deputāti.

EIROPAS LIETU KOMISIJA

Diskusija par Ekonomiskās un monetārās savienības padziļināšanu apliecina nepieciešamību stiprināt Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu nacionālo parlamentu lomu, lai nodrošinātu demokrātisko leģitimitāti, ejot tālākas integrācijas ceļu. Un daudzi ES eksperti atzīst – šajā kontekstā Latvijas modelis ES lēmumu pieņemšanas procesa uzraudzīšanai ir viens no efektīvākajiem. EMS tālāka integrācija līdztekus sarunām par jauno daudzgadu budžetu 2014.-2020.gadam bija Saeimas Eiropas lietu komisijas uzmanības centrā ziemas sesijā, uzsver komisijas priekšsēdētāja Zanda Kalniņa-Lukaševica.

Eiropas lietu komisija ziemas sesijā turpināja diskusiju par Eiropadomes priekšsēdētāja Hermaņa Van Rompeja (*Herman Van Rompuy*) piedāvātajiem soļiem ES tālākai integrācijai, tostarp par banku savienības izveidi, ciešāku ekonomisko un finanšu jautājumu koordināciju un demokrātiskās leģitimitātes stiprināšanu. „Eiropas Savienības ekonomiskajai izaugsmei un eiro dzīvotspējai vitāli nepieciešama Eiropas ekonomiskās un monetārās savienības tālāka padziļināšana. To skaidri parādījusi ekonomiskā un finanšu krīze. Tāpēc šobrīd jāveic pasākumi, par kuriem Eiropas Savienības līderi diemžēl neizšķīrās jau vienotās valūtas izveides laikā,” norāda Z.Kalniņa-Lukaševica un uzsver, ka īpaši būtiska šajā procesā ir dalībvalstu nacionālo parlamentu loma.

„Eiropas lietu komisija uzsver dalībvalstu parlamentu lomu demokrātiskās leģitimitātes stiprināšanā un konsekventi iekļauj šo prasību Latvijas nacionālajās pozīcijās, līdz ar to mūsu valsts pārstāvji to regulāri pauž ikvienā diskusiju formātā. Nacionālie parlamenti ir vistiešākā saite ar sabiedrību, un tiem ir nepieciešamās pilnvaras un ietekme, lai kalpotu kā atsvars tālākas integrācijas procesam,” saka komisijas priekšsēdētāja. „Turklāt aizvien vairāk Eiropas Savienības ekspertu un politiķu atzīst, ka tieši ziemeļvalstu modelis, kuru izmantojam arī Latvijā, ir viens no efektīvākajiem Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas procesa uzraudzībai,” norāda Z.Kalniņa-Lukaševica, skaidrojot, ka saskaņā ar to ministri mandātu valsts nostājas paušanai saņem tikai pēc tās apstiprināšanas parlamentā.

Ņemot vērā jaunā ES daudzgadu budžeta perioda finansējuma neatsveramo nozīmi Latvijas ekonomikas izaugsmei un ilgtspējai, komisija ziemas sesijā lielu daļu sēžu veltīja tieši šim jautājumam. „Jau kopš pagājušā gada komisija bija cieši iesaistīta daudzgadu budžeta sarunās, gan apstiprinot Latvijas nacionālās pozīcijas, gan pārstāvēt Latvijas intereses dažādos parlamentāriešu forumos. Savukārt 8.februāra rītā, kad dalībvalstu līderi pirmajā sarunu raundā nebija panākuši vienošanos un joprojām turpinājās Eiropadome, Eiropas lietu komisija radīja precedentu, pirmo reizi samita laikā sēdē uzklusot ārlietu ministru par sarunu norisi,” saka Z.Kalniņa-Lukaševica.

Vērtējot budžeta sarunu rezultātus, komisijas priekšsēdētāja akcentē gan pozitīvos, gan negatīvos aspektus: „Salīdzinot ar sākotnējo Eiropas Komisijas piedāvājumu Latvijai, sarunu procesā panākts ievērojams finansējuma kāpums, tomēr uz iepriekšējā budžeta perioda fona saņemsim par 456 miljoniem eiro mazāku kohēzijas finansējumu un par 215 miljoniem eiro mazāku tiešmaksājumu finansējumu. Tādējādi Latvija joprojām saņems vismazāko atbalstu lauku attīstībai līdz pat 2019.gadam.” Vienlaikus Z.Kalniņa-Lukaševica pauž cerību, ka sarunu process nav noslēdzies pavisam, jo par daudzgadu budžetu vēl jālemj Eiropas Parlamentam.

Veicot pastāvīgo darbu pie Latvijas nacionālo pozīciju apstiprināšanas, Eiropas lietu komisija ziemas sesijā būtiski grozīja vairākas nozaru ministriju sagatavotās pozīcijas. Komisija grozīja Finanšu ministrijas sagatavoto pozīciju, kas paredz atļaut ciešāku sadarbību finanšu darījumu nodokļa jomā. Komisija vienojās dot mandātu finanšu ministram Ekonomikas un finanšu ministru padomē paust viedokli, ka Latvija atbalsta ES dalībvalstis, kas nolēmušas uzsākt ciešāku sadarbību finanšu transakciju nodokļa jomā, un iesaistīsies ciešākas sadarbības darba grupā, norāda Z.Kalniņa-Lukaševica un uzsver, ka Latvija vērtēs direktīvas priekšlikumu, kas tiks skatīts ciešākas sadarbības procedūras ietvaros, un pēc attiecīgā priekšlikuma izvērtēšanas lems par tā ieviešanu Latvijā.

Tāpat komisija ziemas sesijā korigēja Zemkopības ministrijas izstrādāto Latvijas nacionālo pozīciju, nosakot, ka Latvijai ir jāatbalsta Eiropas Komisijas sagatavotais priekšlikums par bitēm kaitīgo pesticīdu izmantošanas ierobežošanu ES. Tomēr deputāti Zemkopības ministrijai deva mandātu pievienoties dalībvalstu bloka kompromisa variantam, ja dalībvalstīm neizdosies vienoties par EK priekšlikumu, saka komisijas priekšsēdētāja. Kompromiss paredz dažādas atkāpes aizliegumam un nosaka iespēju pagarināt termiņu kodinātu sēklu lietošanai un izplatīšanai.